

27-01-2022

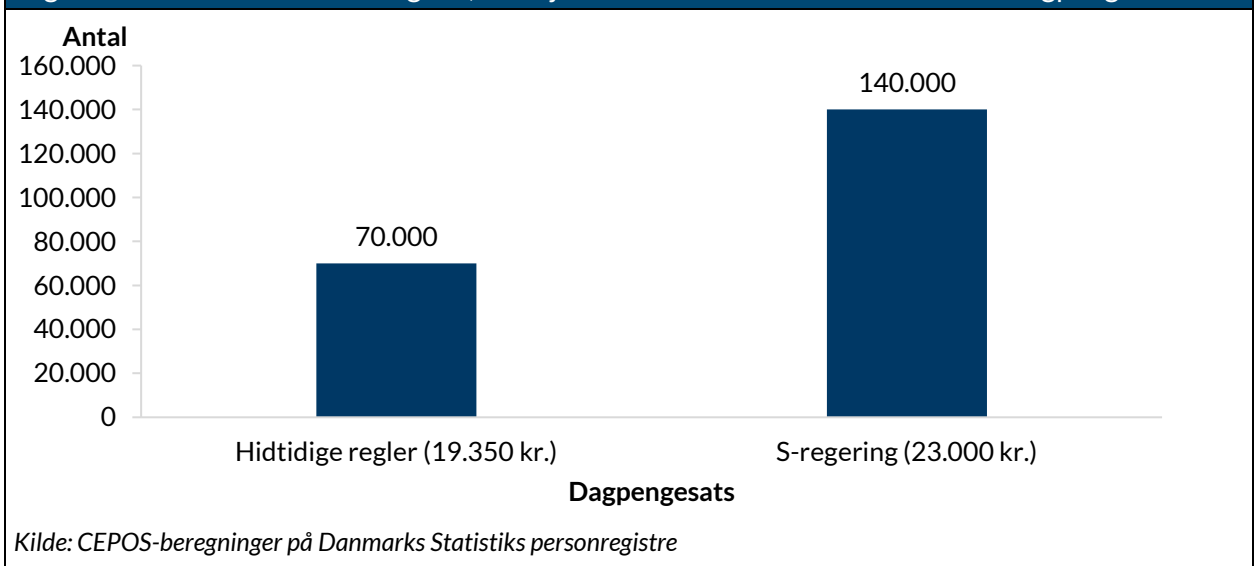
140.000 TJENER MINDRE END METTE F'S FORHØJEDE DAGPENGE SATS

AF CHEFØKONOM MADS LUNDBY HANSEN (2123 7952), CHEFKONSULENT CARL-CHRISTIAN HEIBERG OG CHEFKONSULENT JØRGEN SLOTH

S-regeringen har sammen med SF, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti aftalt at hæve de maksimale dagpenge fra 19.350 kr. til 23.000 kr. om måneden for de første 3 måneders ledighed, dvs. en forhøjelse på 3.500 kr.¹ Det indebærer, at 140.000 fuldtidsbeskæftigede vil tjene mindre end hvad der svarer til den forhøjede dagpengesats. Man skal være opmærksom på, man skal tjene 25.000 kr. for at opnå samme indkomst som ved en dagpengesats på 23.000 kr., fordi man skal betale arbejdsmarkedsbidrag af lønindkomst, men ikke af dagpenge².

Med de hidtidige regler er det kun 70.000 fuldtidsbeskæftigede, som tjener mindre end hvad der svarer til dagpengesatsen på 19.350 kr., jf. figur 1. S-regeringens forhøjelse af dagpengene medfører altså en fordobling i antallet af personer, som tjener mindre end hvad der svarer til dagpengesatsen.

Figur 1. Antal fuldtidsbeskæftigede, som tjener mindre end hvad der svarer til dagpengesatsen

Man kan sætte spørgsmålstegn ved om det er rimeligt, at lavtlønnede - f.eks. kassemedarbejdere i supermarkedet - skal arbejde fuldtid og betale skat, for at ledige kan få en indkomst, der er højere end den de selv har.

Forhøjelsen af dagpengene svækker incitament til at komme hurtigt tilbage i job ved ledighed. Ifølge Finansministeriet medfører forhøjelsen af dagpengene, at beskæftigelsen reduceres med 750 personer.

¹ Gælder for personer som været medlem af en a-kasse i de seneste fire år og haft to års beskæftigelse inden for de seneste tre år.

² Man betaler arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct. af lønindkomst, men ikke af overførselsindkomst. Derfor skal lønindkomsten være på 25.000 kr., for at lønnen efter arbejdsmarkedsbidrag svarer til 23.000 kr. ($25.000 \cdot (1 - 0,08) = 23.000$ kr.). Med det nuværende dagpengeniveau på 19.350 kr. skal man tjene en løn på 21.000 kr. for at få det samme som dagpengeniveauet.

Dagpengene øges de første tre første måneder som ledig. Mange ledige finder et job i løbet af de tre første ledigheds måneder. Faktisk finder en ud af tre dagpengemodtagere et job i løbet af de første tre måneder. Det forhøjede dagpengeniveau smider dermed grus i denne dynamiske jobmaskine.

HVILKEN TYPE JOB HAR DE 140.000?

De 140.000 personer med løn under dagpengeniveauet på 23.000 kr. arbejder i mange forskellige typer af job. Knap 15.000 personer er salgsmedarbejdere i en butik, mens der ca. 6.500 har almindeligt kontorarbejde. Der er også en stor gruppe ansat som SOSU-assistenten og SOSU-medhjælper, som enten arbejder i private hjem eller på hospitaler og andre institutioner.

Tabel 1. Antal personer med løn under dagpengeniveau på 23.000, udvalgte jobtyper

Jobtype	Antal
Salgsarbejde i butik	14.900
Almindeligt kontorarbejde	6.600
SOSU-medhjælper	5.900
Pædagogmedhjælper	4.700
SOSU-assistent	4.200
Lagerarbejde	3.600
Kasseassistentarbejde og beslægtet kundebetjening	2.600
Rengøring af kontorer og beboelsesområder	1.800
Kokkearbejde (ekskl. køkkenchefarbejde)	1.800
Medhjælp i køkken	1.000

Kilde: CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

METODE

Beregningerne er foretaget på Danmarks Statistiks personregistre for 2020 (e-indkomst-registret). I en given måned findes alle ansættelser med mindst 150 arbejdstimer, svarende til ca. 35 timer om ugen. Månedslønnen er opgjort ekskl. indbetalinger til arbejdsmarkedspension og fratrukket arbejdsmarkedsbidrag (fordi man ikke betaler arbejdsmarkedsbidrag af dagpenge). Lønnen er desuden opregnet til 2022-niveau. De 140.000 personer er beregnet som gennemsnittet over årets 12 måneder.

Lønnen er som nævnt opgjort ekskl. pensionsindbetalinger. Det skyldes, at dagpenge er en forsikring mod midlertidig indkomstnedgang, dvs. for at sikre at man kan betale sine regninger nu og her. Det taler for, at man ikke indregner pensionsindbetalinger, når man sammenligner med tilværelsen på dagpenge, fordi pension ikke påvirker det udbetalte beløb som beskæftiget.

Dagpengekommission (som havde Nina Smith som formand) var også fortalere for ikke at indregne pensionsindbetalinger: "Når der i analyserne af økonomisk tryghed generelt er set bort fra pensionsindbetalinger, skal det ses i lyset af, at de som udgangspunkt ikke har betydning for den økonomiske tryghed nu og her, selvom de i sagens natur repræsenterer en stor værdi for lønmodtageren. Udgangspunktet for analyserne i arbejdsrapporten er derfor, at dagpengesystemet primært skal ses som en forsikring mod det umiddelbare indkomsttab, som personer oplever ved overgang fra beskæftigelse til ledighed – og ikke som en forsikring mod tab af "livsindkomst".³

³ Kilde: Dagpengekommissionen, "Kompensationsgraden i dagpengesystemet", oktober 2015